

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DNR-720-529(21)/16/TN/AK

Warszawa, dnia 4 listopada 2016 r.

DECYZJA nr DNR-1/127/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 i 868) i art. 24 ust. 4 pkt 2 lit. a i c oraz art. 33a ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542 i 1228), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek przedsiębiorcy Jula Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r., dotyczącej ogólnego bezpieczeństwa grilli węglowych 760-039 i 761-079, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Pismem z 4 października 2016 r. przedsiębiorca Jula Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie (dalej jako: „strona postępowania”) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru”) nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r. W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK uznał, że strona postępowania usunęła przyczyny zagrożeń stwarzanych przez grille węglowe 760-039 i 761-079 (dalej także jako: „grille”) i na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy z 12 grudnia 2003 roku o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz.

542 i 1228) (dalej jako: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”), umorzył w tym zakresie postępowanie administracyjne. Ponadto, na podstawie art. 33a ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za dostarczanie produktów, o których zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym strona postępowania powinna wiedzieć, że nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, organ nadzoru nałożył na nią karę pieniężną w wysokości 4 000 zł.

W piśmie z 4 października 2016 r. strona postępowania zwróciła się o ponowne rozpatrzenie sprawy, wskazując, że przed wprowadzeniem grilli będących przedmiotem postępowania na polski rynek została zapewniona przez ich producenta o zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa obu produktów. W związku z powyższym, strona postępowania wniosła o uchylenie nałożonej na nią kary pieniężnej.

Dowód: pismo strony postępowania z 4 października 2016 r., k. 261-264 akt postępowania.

Pismem z 13 października 2016 r. organ nadzoru zwrócił się do strony postępowania o doprecyzowanie zakresu zaskarżenia decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r. W tym samym piśmie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 13 października 2016 r., k. 265 akt postępowania.

W piśmie z 25 października 2016 r. strona postępowania wskazała, że kwestionuje rozstrzygnięcie w zakresie nałożonego na nią obowiązku uiszczenia kary pieniężnej w wysokości 4 000 zł

Dowód: pismo strony postępowania z 25 października 2016 r., k. 267 akt postępowania.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Zadaniem organu odwoławczego jest ponowne rozpatrzenie sprawy i ocena materiału dowodowego, przy uwzględnieniu stanu faktycznego stwierdzonego w czasie wydania

decyzji przez organ w pierwszej instancji, jak i zmiany stanu faktycznego, które zaszły pomiędzy wydaniem decyzji przez organ I instancji, a wydaniem decyzji przez organ odwoławczy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 kwietnia 2013 r., II OSK 2579/11). Powyższe stanowisko sądu nie traci na aktualności także w przypadku postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa UOKiK na podstawie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w którym to postępowaniu funkcję odwołania pełni wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W istocie bowiem w postępowaniu w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy organ powinien rozpatrzyć sprawę na nowo w jej całokształcie, nie ograniczając się jedynie do rozpatrzenia zarzutów strony podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, badając zarówno jej zgodność z prawem, jak celowość i słuszność rozstrzygnięcia.

We wniosku z 4 października 2016 r. strona postępowania zwróciła się o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r. wnosząc o uchylenie nałożonej w niej kary pieniężnej i wskazując okoliczności na poparcie tego wniosku. Wskazany zakres zaskarżenia decyzji został przez nią potwierdzony w piśmie z 25 października 2016 r. Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, jeśli *„strona jednoznacznie w odwołaniu wskazuje, że zaskarża decyzję pierwszoinstancyjną w określonej części, to organ II instancji nie może wykroczyć poza tak wyznaczone granice kompetencji organu odwoławczego. W konsekwencji organ II instancji nie może poddać kontroli niezaskarżonej części decyzji organu I instancji i ponownie rozpatrzyć sprawę także w zakresie rozstrzygniętym niezaskarżoną częścią orzeczenia”* (wyrok z 21 maja 2007 r., sygn. akt: I OSK 556/06). W związku z powyższym, Prezes UOKiK w toku niniejszego postępowania ponownie dokonał analizy zgromadzonego materiału w zakresie objętym zaskarżeniem – ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności podniesionych przez stronę postępowania.

Podstawą do nałożenia przez Prezesa UOKiK na stronę postępowania kary pieniężnej było uznanie, że wprowadziła ona na rynek grille węglowe 760-039 i 761-079, o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym powinna wiedzieć, że nie spełniają wymagań bezpieczeństwa. Ocena bezpieczeństwa grilli – której strona postępowania nie zakwestionowała zarówno w toku postępowania zakończonego decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r., jak również w toku postępowania odwoławczego – jednoznacznie wskazała, że produkty te nie spełniają wymagań bezpieczeństwa i powodują zagrożenia dla użytkowników. Stosownie do art. 11 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, dystrybutor jest zobowiązany działać z należytą

starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 33a ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za dostarczanie produktów, o których dystrybutor wie, lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

W zaskarżonej decyzji administracyjnej Prezes UOKiK uznał, że skoro strona postępowania wprowadziła uprzednio na rynek grille o zbliżonej konstrukcji, które zostały uznane za produkty niespełniające wymagań bezpieczeństwa z uwagi na analogiczne nieprawidłowości, tj. brak uchwyty przy ruszcie na żywność (*vide* decyzja Prezesa UOKiK nr DNR-1-87/2015 z 18 września 2015 r.) to, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym powinna była wiedzieć, że grille węglowe 760-039 i 761-079 również tych wymagań nie spełniają. Organ nadzoru stoi przy tym na stanowisku, iż przedsiębiorca, który na przestrzeni roku był stroną dwóch postępowań w sprawie ogólnego bezpieczeństwa grilli, wprowadzanych przez niego na polski rynek powinien być wystarczająco zaznajomiony zarówno z wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa tego typu produktów, jak również z obowiązkami dystrybutorów, określonymi w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W opinii organu nadzoru strona postępowania powinna była zatem mieć świadomość, że grille nieposiadające wymaganych uchwyty przy ruszcie na żywność nie są bezpieczne i nie powinny być wprowadzane na rynek. Tymczasem w pierwszej połowie 2016 r. strona postępowania zakupiła grille węglowe 760-039 i 761-079, które wprowadzała na rynek i naraziła konsumentów na stwarzane przez nie zagrożenie (co potwierdza skarga konsumenta oraz informacja o wypadku konsumenckim z udziałem grilla węglowego 760-039).

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK uznał, że swoim zachowaniem strona postępowania naruszyła obowiązek określony w art. 11 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, co uprawniało organ nadzoru do nałożenia na nią kary pieniężnej na podstawie art. 33a ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem, kara pieniężna ma charakter uznaniowy, organ nadzoru może więc odstąpić od jej nakładania. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał jednak nałożenie kary pieniężnej w wysokości 4 000 zł na stronę postępowania za uzasadnione i po ponownym przeanalizowaniu sprawy podtrzymuje to stanowisko.

Jedynym argumentem, na który powołuje się strona postępowania i który w jej opinii uzasadnia uchylenie nałożonej kary pieniężnej jest podniesiona we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy okoliczność, że przed wprowadzeniem grilli na rynek, została ona zapewniona przez ich producenta (będącego jednocześnie dostawcą produktów) o ich zgodności z wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa. Potwierdzeniem powyższego jest zdaniem strony przekazana przy wniosku z 4 października 2016 r. korespondencja mailowa z przedsiębiorcą Jula AB z siedzibą w Szwecji. Prezes UOKiK nie uważa, że okoliczność podniesiona przez stronę postępowania przemawia za uchyleniem lub zmniejszeniem nałożonej na nią kary pieniężnej. Prezes UOKiK pragnie bowiem wskazać, że strona postępowania jako podmiot wprowadzający produkty na polski rynek powinna samodzielnie weryfikować ich bezpieczeństwo. Powyższe stanowisko uzasadnione jest tym bardziej w okolicznościach niniejszej sprawy, należy bowiem mieć na względzie, że zarówno nieprawidłowość polegająca na braku wymaganych uchwytów przy ruszcie na żywność (stwierdzona w przypadku obu grilli) jak również występowanie ostrych krawędzi dostępnych w trakcie montażu i obsługi grilla (stwierdzona w przypadku grilla węglowego 760-039) nie są nieprawidłowościami wymagającymi szczegółowych pomiarów czy badań w warunkach laboratoryjnych i są możliwe do stwierdzenia „gołym okiem” w drodze oględzin czy badań organoleptycznych produktów.

Ponadto wbrew twierdzeniom strony postępowania, z jej korespondencji z producentem nie wynika, jakoby zapewniał on ją o bezpieczeństwie grilli. W korespondencji tej dostawca produktów stwierdził wręcz, że grill węglowy 760-039 to ten sam grill, którego bezpieczeństwo było wcześniej kwestionowane, „*ale teraz jest on grubszy i posiada uaktualnioną instrukcję obsługi oraz etykietę, więc powinien być w porządku*”. Ponadto, przekazana przez stronę korespondencja w ogóle nie dotyczy drugiego modelu grilla (tj. grilla węglowego 761-079). Mając zatem na uwadze, że podstawą do zakwestionowania bezpieczeństwa grilli będących przedmiotem niniejszego postępowania był brak uchwytów przy ruszcie na żywność oraz występujące w konstrukcji grilla węglowego 760-039 ostre krawędzie, strona postępowania powinna być świadoma niespełniania przez grille wymagań bezpieczeństwa lub przynajmniej, samodzielnie dokonać weryfikacji spełniania wymagań bezpieczeństwa obu grilli. Nie można ponadto uznać, że zapewnienia dostawcy grilli odnośnie ich bezpieczeństwa (niepoparte jakimikolwiek dowodami w tym zakresie, np. ekspertyzami, wynikami badań laboratoryjnych itp.) wyłączała odpowiedzialność dystrybutora produktów w zakresie obowiązków, nałożonych na niego przepisami ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W rozdziale 3 ww. ustawy określone zostały bowiem

zarówno obowiązki producentów (art. 10 ustawy), jak również – niezależne od nich – obowiązki dystrybutorów produktów (art. 11 ustawy).

Zauważyć należy, że działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy); powinna więc tak organizować prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą, aby uczynić zadość swoim podstawowym obowiązkom ustawowym oraz skutecznie kontrolować spełnianie wymagań bezpieczeństwa zarówno przez produkty, które zamierza wprowadzić na rynek (tj. przed planowaną dostawą wewnątrzspółnotową), jak i te już na niego wprowadzone. Jak wynika z ugruntowanego w tej materii orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, każda osoba przystępująca do prowadzenia działalności gospodarczej winna być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (*vide* wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 29 listopada 2000 r., sygn. akt: I SA/Gd 1185/98). Ponadto Prezes UOKiK pragnie kolejny raz nadmienić, że z uwagi na wcześniej prowadzone wobec strony postępowanie na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dotyczące grilli, które również nie posiadały wymaganych uchwytów przy ruszcie na żywność strona powinna mieć świadomość wymagań bezpieczeństwa przewidzianych dla tego rodzaju produktów oraz w sposób skuteczny i efektywny zwiększyć nadzór nad ich bezpieczeństwem. Tymczasem strona postępowania kolejny raz naraziła zdrowie i życie konsumentów i nie wyciągnęła z powyższej okoliczności żadnych wniosków co do zwiększenia nadzoru nad bezpieczeństwem produktów wprowadzanych przez nią na rynek. Organ nadzoru pragnie więc wskazać, że *„nakładanie kar pieniężnych stanowi istotny instrument, który ma na celu przyczynienie się do przestrzegania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez producentów. Kara pieniężna nakładana przez organ nadzoru ma charakter represyjno-wychowawczy i jest nakładana oraz wykonywana w celu zachowania oraz przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Ma zatem na celu zapobieganie w przyszłości tego rodzaju naruszeniom ustawy, jak również represję, czyli ma stanowić dolegliwość za jej naruszenie”* (*vide* wyrok WSA w Warszawie z 12 czerwca 2015 r., sygn. akt: VI SA/Wa 123/15).

Stwierdzić również trzeba, że możliwość nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów uniezależniona jest od wyeliminowania przez nią zagrożeń stwarzanych przez produkt, czy podjęcia współpracy z organem nadzoru w toku postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu. Decyzja o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie przepisu art. 33a ust. 3 pkt 1 ww. ustawy ma ponadto charakter fakultatywny. Oznacza to, że ewentualne rozstrzygnięcie co do

zastosowania tej sankcji należy do Prezesa UOKiK, który „*dokonuje oceny działań producenta jako zagrażających i w jakiej mierze interesowi publicznemu*” (vide wyrok WSA w Warszawie z 8 lutego 2011 r., sygn. akt: VI SA/Wa 2423/10), którym w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest zdrowie i życie konsumentów. W opinii Prezesa UOKiK nie do przyjęcia jest sytuacja, kiedy przedsiębiorca po raz kolejny wprowadza na rynek produkty niespełniające wymagań bezpieczeństwa, a działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń przez nie stwarzanych podejmuje dopiero po otrzymaniu stosownej informacji od organu nadzoru. Stosownie bowiem do przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dystrybutor zobowiązany jest działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa. W związku z powyższym, okoliczność podjęcia przez stronę postępowania współpracy z organem nadzoru i wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez grille w toku postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa tych produktów nie stanowi podstawy do uchylenia nałożonej kary pieniężnej (zostało natomiast przyjęte na korzyść strony przy miarkowaniu wysokości kary pieniężnej nałożonej w kwestionowanej decyzji administracyjnej).

Zgodnie z art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wysokość kary pieniężnej ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków. Jak wynika z wyroku WSA z 22 maja 2015 r. (VI SA/Wa 3597/14) „*kara pełni funkcję prewencyjną, - jest wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość zapobiegającym powstawaniu nagannych praktyk rynkowych – oraz pełni funkcję represyjną stanowi dolegliwość dla przedsiębiorcy nie niosąc za sobą jednocześnie ryzyka wyeliminowania go z obrotu gospodarczego. Kary wymierzane w sprawach z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów, uwzględniając kryteria ich wymierzania przewidziane w ww. ustawie, nie mogą mieć charakteru symbolicznego*”. Podkreślić przy tym należy, że w zaskarżonym rozstrzygnięciu Prezes UOKiK uwzględnił okoliczności przemawiające na korzyść strony postępowania, tj. fakt podjęcia współpracy z organem nadzoru i wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez grille. W tym stanie rzeczy wymierzona kara pieniężna jest w opinii Prezesa UOKiK zasadna, zwłaszcza biorąc pod uwagę wskazane w decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r. okoliczności przemawiające na niekorzyść strony postępowania, tj. wcześniej prowadzone i dotyczące tej samej grupy produktów postępowanie

prowadzone na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, skargę konsumenta oraz wypadek konsumencki z udziałem grilla węglowego 760-039.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Prezes UOKiK po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez stronę w toku postępowania odwoławczego – zarówno pod kątem oceny legalności, jak i celowości wydanego rozstrzygnięcia – nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek, które przemawiałyby za uchynieniem zaskarżonej decyzji. W całości należy podtrzymać wszelkie argumenty wskazane w zaskarżonej decyzji, uzasadniające nałożenie na stronę kary pieniężnej oraz jej wysokość. W związku z powyższym, Prezes UOKiK stwierdził, że decyzja nr DNR-1/109/2016 z 20 września 2016 r. była prawidłowa i brak jest podstaw do jej uchylecia.

Mając powyższe na względzie, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, 846 i 996) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nadzoru Rynku

Jadwiga Gunerka